GAZETA KRAKOWSKA

Nro. 81.

W Niedzielę Dnia 9. Października 1808.

Z Wiednia d. 1. Października.

J. C. K. Apost. Mość raczył mieszczanom Prezburskim, Janowi Pauer i Janowi Schmidt, wynadgradzaiąc ich przysługi, które po ostatniey woynie C. K. ranionym żołnierzom w tem mieście leżącym uczynili, złote medale nayłaskawiey udzielić.

Z Peterzburga d. 7. Września.

Gazeta dworska zawiera w osobnym dodatku ważny rapport ministra morskiego o zaszłey bitwie morskiey przy Baltisch-Port, w którey waleczność i odwaga Rossyanow okazuie się w szczególnieyszem świetle, lubo przeważaiąca siła pod Wiceadmirałem Hood wyrwała im zwycięztwo; gdyż liniiowy ieden okręt walczył 8 godzin przeciw dwom większym okrętom i nie poddał się dopiero w tenczas, kiedy iuż do połowy był zatopiony.

Oto iest wspomniony rapport.

"D. 9 Sierpnia wypłynął Admirał Chanykow z swoią eskadrą, z 9 liniiowych okrętow i 9 fregat złożoną, z Hangud do Jungfrausundu, dla rozpoznania siły i stanowiska nieprzyiaciela, i dla rozpoczęcia potem swoich działań. Znalazł tam nieprzyiacielską flotę 18 okrętow i fregat liczną na kotwicach stoiącą. Admirał Chanykow krążył około Jungfrausund do 13 Sierpnia, w którym dniu dowiedział się od przedkowych swoich okrętow, że nieprzyiaciel zaczena podnosić kotwice. Jakoż podniosł ie w krótce. Admirał Chanykow wysłał zaraz korwetę dla uważania poruszeń nieprzyiaciela, uszykował się w porządku do bitwy i płynął ku wschodowi, ażeby od swoich portow nie był odeżnięty, pod któremi postanowił głowną stoczyc bitwę.

Tego samego dnia po południu widziano z masztowych koszow nieprzyiacielską flotę z dwiema Angielskiemi okrętami zbliżaiącą się ku naszey eskadrze. Admirał Chanykow postanowił uderzyć nazaiutrz na nieprzyiaciela, i płynął całą noc, ażeby wiatru nie utracił. Rowno z świtem znayduiąc się nie daleko Baltisch-Portu, postrzegł nieprzyiacielską flotę złożoną z 13 liniiowych okrętow i 5 wielkich fregat. Pomiędzy pierwszemi znaydowały się dwa Angielskie okręty, ieden o 3 pokładach z admiralską banderą, a drugi o 2 większego rzędu, i ieden Szwedzki o 3 pokładach. Przednia straż nieprzyiacielska, przy którey Anglicy przodem płynęli, była iuż niedaleko od naszey tylney straży, i o godzi-

ni 5 z rana uderzyły oba Angielskie okręty ieden po drugim na ostatni okręt naszey linii Wsewolod, który znaydował się cokolwiek pod wiatrem. Postrzegłszy Admirał Chanykow to nieprzyiaciela działanie, uderzył całą eskadrą na niego. Anglicy obawiaiąc się, aby od swoiey linii nie byli oderzniętemi, obrocili się na drugą stronę, co także Szwedzi uczynili.

Dowodzca okrętu Wsewolod, Kapitan Rudnew, który naypierwey rozpoczął przeciw nieprzyiacielowi ogień, odparł mężnie w obliczu obu flot podwoyny nieprzyiaciela attak; ale oraz poniosł znaczną szkodą w linach. Staga, maszt, &c. były postrzelane i Wsewolod nie był więcey w stanie utrzymania mieysca w linii, o czem uwiadomił przez znaki naczelnego dowodzcę. Admirał Chanykow, który był ocznym świadkiem tego wszystkiego, pozwolił mu oddalić się do Baltisch-Portu i dał mu do pomocy fregatę. Tym sposobem liniia nasza przed zaczęciem ieszcze główney bitwy została iednym okrętem zmnieyszoną, a okręt Północna gwiazda dla nagłego uszkodzenia nie mogł także przodkowego żagla używać, a zatem nie wiele był użytecznym.

Przez te okoliczności był nieprzyiaciel daleko od nas w sile liczniéyszy, i Admirał Chanykow płynął z swoią eskadrą, ażeby nieprzyiaciel z tey przeważaiącey siły nie korzystał, do Baltisch-Portu. Nieprzyiaciel płynął w tę samą stronę i Angielskie okręty używały wszystkich sposobow dla oderznięcia uszkodzonego naszego okrętu Wsewolod, który nie mogł zarowno płynąć z eskadrą. Dla zniszczenia tego nieprzyiacielskiego zamiaru, rozkazał Admirał Chanykow zasłonić go tylney straży i dopomagać mu ile możności; iednak pomimo usiłowania iego kapitana i zasłaniaiących okrętow nie mogł opłynąć wyspy Roy dla wniyścia razem z innemi naszemi okrętami do Baltisch-Portu, ponieważ zadaleko był za wiatrem został; musiał zatem na północney stronie tey wyspy, bardzo blisko brzegu zarzucić kotwicę. Naczelny dowodzca wszedł tym czasem z całą eskadrą do wspomnionego portu, stanął w linii na kotwicach i poczynił potrzebne przygotowania dla odparcia nieprzyiaciela; lecz ten zwrocił się z całą flotą na wysokość morza.

Naypierwszem staraniem było Admirała Chanykow sprowadzić okręt Wsewolod do eskadry; zebrał zatem wszystkie będące przy nim wiosłowej statki i posłał ie po niego pod znanemi z doświadczenia i zręczności Kapitanami porucznikami Miniski i Tułubiew.

Po godzinie 3 popołudniu przystąpiły do wykonania danego sobie zlecenia i zaczęły okręt pomimo słabego wiatru ciągnąć. Angielskie okręty naciągnęły tymczasem w obecności całey eskadry Szwedzkiey wszystkie żagle i udały się ku okrętowi Wsewolod, kiedy my dla słabego wiatru niemogliśmy podnieść kotwic. Jeden z nich dognał go, gdy usiłował przebydź przesmyk, a drugi nie zadługo. Wiosłowe statki zostały nieprzyiacielskiemi kartaczami odparte lub rozproszone; lecz Kapitan Miniski zgromadził ie znowu i powrocił z niemi do eskadry. Wsewolod rozpoczął tu na nowo potyczkę. Kapitan Rudnew zachęcał własnym przykładem lud do odwagi, który powiększey części składał się z milicyynych żołnierzy i zniewstrzęszonnością stawił się nieprzyiacielowi. Ogień był straszny i co chwilą pokazywała się łuna nad walczącemi: działa, karabiny i pistolęty razem się odzywały i rozlew krwi coraz bardziey się powiększał. Dowodzca okrętu Wsewolod, który odważnym i zręcznym dwom

swoim przeciwnikom odpor czynił, nie utracił przytomności umysłu, i wsparty zręcznością Kapitana porucznika Tołbiew i znayduiących się przy nim officerow, czynił nader wiele szkodę nieprzyiacielowi. Gdy ieden z nieprzyiacielskich okrętow zawadził o wysep piasku, wystrzelił Wsewolod z wszystkich dział do tylney iego części i wiele mu ludzi zabił; ale że bardzo iuż był postrzelany, zaczął się więc sam topić. Naciągnął cstatki postrzelanych żagli; wszedł na piasek i zaczął na nowo walczyć. Tu wyskoczył lud z iednego nieprzyiacielskiego okrętu na nasz i zaczęła się rzeź okropna. Kilka razy przymuszony był nieprzyiaciel ustąpić naszey odwadze, lecz znowu postępował znową wściekłością naprzod. Wszyscy officerowie i maytkowie na okręcie Wsewolod dopełnili zupełnie swego obowiązku, nieoszczędzaiąc bynaymniey życia. Rzeź trwała iuż godzinę na okręcie Wsewolod i ieszczeby dłużey była trwała, gdyby drugi okręt Angielski nie był się do niego zbliżył i do reszty go wystrzałami nie skołatał. Tu dopiero opanować Anglicy mogli zupełnie skołatany i trupem zapełniony okręt, bo kto ieszcze przy życiu został, nie mogąc iuż czynić odporu, rzucił się, w wodę, dla uyścia nieprzyiacielskiey niewoli, i tym sposobem uratowało się wpław, na deszczkach, wiosłach, &c. 56 ludzi. Anglicy nie mogąc wcale korzystać z okrętu, ani go naprawić, zapali go, zabrawszy zniego resztę maytkow, z których Admirał Hood odesłał d. 15 Sierpnia Admirałowi Chanykow 37 wszystkich ranionych na wymianę. Ci zapewniaią, iż oba Angielskie okręty bardzo wiele utraciły ludzi w zabitych i ranionych, iże wkilku mieyscach na wylot są poprzestrzelane. Względem liczby zabitych i ranionych z naszey strony nie miał zapewne ieszcze Admirał Chanykow dokładnych doniesień.

Mały nasz bryg stoczył krwawą walkę z 2. Angielskiemi fregatami w Finlandzkiey odnodze, i biiąc się kilka godzin zawinął nakoniec do Kronstadtu. Dowozdcą iego iest 20 letni officer, który śmiertelnie raniony został.

Panuiący Xżę Sasko-Koburski przyiechał do naszey stolicy.

Dyplomatycznym naszem urzędnikom zakazane iest okazem nabywanie za granicą dóbr nieruchomych iuż pod swoim, iuż pod żon lub dzieci imieniem. Który w naszey służbie pragnie pozostać, musi takową własność wprzeciągu roku sprzedać.

Od granic Hiszpańskich d. 12. Września.

Dziennik państwa donosi w liście pod d. 10 b. m. iż wszystkie korpusy woyska Francuzkiego stoią w tych samych co dawniey stanowiskach. Lewa dywizya Marszałka Moncey ma głowną kwaterę w Logrono i Viana; przednie iey straże potykały się iuż z Hiszpanami, ktorzy nie dotrzymali mieysca, rozpierzchnęli się zaraz, unikaiąc bitwy. Marszałek Bessieres, który prawem skrzydłem dowodzi, ma dawne stanowisko, które rozciąga się do Burgos. Korpus Micheletow, z 1184 ludzi złożony, który w niższych Pireneach dla pilnowania granic był urządzony, spieszno dopełniony został, ponieważ się dwa razy więcey do niego ludzi zgłosiło, niżeli potrzeba było. (Micheleci (Miquelets) są mieszkańcami Pireneow, którzy pod czas woyny iako lekkie woyska służą, a wczasie pokoiu nietylko ścigaią rozboynikow, ale nadto z bronią w ręku przewodnikami są podróżnych.) Powstańcy maią także podobny korpus. Miasto Bajona przybiera coraz bardziey woienną postać. Dla ulgi w kwaterunku wytknięto za miastem oboz na 8000 ludzi. Prezydent

miasta oznaymił mieszkańcom, że nadeydzie liczne woysko, ażeby się przysposobili w żywność.

Z Paryża d. 17. Września.

Wyiazd J. C. K. Mci do Niemiec zdaie się bydź na pierwszy dzień przyszłego tygodnia przeznaczony. Jadą z J. C. K. Mcią Xżę Benewentu, Xżę Neufszatelski, Minister, sekretarz stanu i Xżę Friolu. Oprocz wiele srebrnych sprzętow, poszło tam wiele powodowych koni. Piękny porcelanowy serwis, rękodzielni w Sewres, który iest dla Nayiaśnieyszego Imperatora przeznaczony, iest także upakowany.

Zapewniaią, iż Cesarz uda się do Erfurtu, a Cesarzowa pozostanie w St. Cloud. D. 25 Października ma Cesarz zagaic posiedzenia ciała prawodawczego, potem wyiedzie do Bajony do wielkiego woyska.

Z Hawru doniczą pod d. 12 Września: Amerykańska galiota Hope odpłynęła stąd na powrot do Ameryki. Znayduie się na niey 28 podrożnych, pomiędzy któremi iest Amerykański konsul we Francyi.

W Metz zrobiono dla przechodzącego od wielkiey armii woyska bramę tryumfalną.

PP. Azanza i Urquiio wyiechali stąd do Króla Jozefa.

Genueński korsarz Odważny zdobył w krótkim czasie 8 okrętow.

Pod d. 14 wydany został wyrok Cesarski, mocą którego ciało prawodawcze zwołane iest na dzień 25 Października.

W ostatnią niedzielę przybył do St. Cloud goniec z Peterzburga.

Gwardya Neapolitańska Króla Jozefa przeszła d. 3 i 4 przez Niceię idąc do Hiszpanii.

Wszystkie woyska Portugalskie, zostaiące na żołdzie Francuzkim, wyszły d. 3 z Nicei; jazda udała się do Awenionu, a piechota do Grenoblu.

Wczoray odprawiła się w St. Cloud rada stanu pod prezydencyą J. C. K. Mci.

Onegday ieździł J. C. K. Mość do Wersalu, dla zobaczenia 5go regimentu Dragonii, który udał się wczoray do Hiszpanii.

D. 12 b. m. wydał J. C. K. Mość wyrok względem wybrania popisowych ludzi, stosownie do uchwały senatu.

Dnia 19. Września.

Jutro lub poiutrze wyiedzie Nayiaśnieyszy Cesarz do Niemiec. Minister zagranicznych związkow, P. Champagny, wyiechał tam onegday, a Dziś Xżę Benewentu. Jenerał Oudinot będzie w czasie bytności Cesarza rządcą Erfurtu.

Wczoray pod czas mszy w pałacu St. Cloud wykonał P. Fontanes, iako W. Mistrz Cesarskiey szkoły głowney przysięgę wierności J. C. K. Mci. Po audyencyi wykonali dáley przysięgę Jenerał dywizyi Milhaud, i Jenerałowie Brygady Debelle, Maupetit i Barthelemy.

Jenerał Sebastiani miec także będzie dowodztwo w Hiszpanii.

Jeneralny kommissarz wielkiego woyska, P. Fayier, przyiechał z Berlina do Paryża.

Monitor zawiera Cesarski wyrok względem Cesarskiey szkoły głowney. W. Mistrz wykona przysięgę, iż powierzoney sobie powagi użyie iedynie, dla ukształcenia obywateli przychylnych religii, monarsze i oyczyznie, iako też rozszerzenia światła dla chwały Cesarskiey dynastyi. Od 1go Stycznia 1809 publiczne oświecenie w całem państwie powierzone iest wyłącznie szkole głowney. Ustaie wszelkie edukacyi ustanowienie, które nie iest opatrzone dyplomem W. mistrza. W. Mistrz miannie przed 1wszym Sty-

czenia dozorców szkoły głowney, rektorow i dozorcow akademiy. Za dane od W. miſtrza pozwolenie na założenie pensyi, płacone będzie co 10 lat 200 do 600 fr.

Młody utalentowany Francuzki artyſta, nazwiskiem Millehomme, zrobił w Rzymie z rozkazu Cesarza popierſie z Karraryyskiego marmuru poległego nad Renem Jenerała Hoche. Przeznaczone one ieſt do świątyni zwycięſtwa w Paryżu i wszyscy znaiący ſię dziwią piękności iego roboty.

Pod Marſsylią pokazał ſię Angielski liniiowy okręt i iedna fregata. Wyſtrzeliły kilka razy do miaſteczka Ciotal, lecz utraciły za to szalupę z 26 ludźmi, która z naszey ſtrony przeſtrzeloną zoſtała i zaraz ſię zatopiła.

Z Włoch d. 14. *Września.*

Neapolitański Monitor donoſi o tryumfalnym wiaździe Nayiaśnieyszego Króla Joachima do Neapolu. D. 5 przybył ten Monarcha do Portella w swoim państwie, gdzie czekali na niego Jenerałowie Regnier i Valentin i prowincyonalne władze. W Fondi wyszło na przeciw niemu duchowieńſtwo i lud; wyſtawione były na iego przybycie tryumfalne bramy; udał ſię zaraz do katedralnego kościoła dla podziękowania Bogu za szczęśliwe przybycie. Z Caſtellone płynął wodą do Gaety, wyſiadł przy wyſtrzałach dział, dawał duchowieńſtwu, władzom rządowem, &c. audyencye, oglądał twierdzę, woysko i kazał mu czynić obroty. Stamtąd wyiechał przy natłoku ludu przez wiele tryumfalnych bram do Kapui, gdzie także był uroczyście od ludu i woyska powitany. W Awersa zaſtał wszyſtkich miniſtrow, WW. urzędnikow i kilku zagranicznych posłow. Wszędzie zacząwszy od Portella odprowadzały go narodowe gwardye. Miaſto Neapol kazało bardzo wiele pomnikow i tryumfalnych bram &c. wyſtawić, i niezmierną moc ludzi czekało na przybycie Króla, które d. 6 o godzinie 5 po południu naſtąpiło. Marszałek Perignon z głownym sztabem, ciało municypalne, rada ſtanu i inni wysocy urzędnicy ſtali na ulicy Foria, i gdy Król wieżdżał dano z dział twierdzy i okrętow ognia i we wszyſtkie uderzono dzwony. Marszałek namieſtnik króleſtwa podał Królowi klucze od miaſta, który już był przeſiadł ſię na konia, i z całem orszakiem udał ſię do kościoła S. Ducha, gdzie odśpiewane zoſtało *Te Deum*, potem poiechał do swego pałacu. Muzyka, powszechne oświecenie miaſta, bezpłatne reprezentacye na teatrach, &c. były uroczyſtościami wieczornemi.

Hollenderski poseł w Neapolu obchodził d. 4 Września ucztą imieniny swoiego Króla.

Dwor Wicekróleſtwa Włoskiego powrócił d. 12 z Monza do Medyolanu.

D. 5 Września przeiechała familiia Króla Joachima przez Rzym.

Gazeta Genueńska donosi o przybyciu iednego okrętu do Liwórna z kawą, cukrem i indygo, &c.

Z Norembergi d. 24 *Września.*

W całem króleſtwie Weſtfalskim poſtanowiony ieſt nowy podatek pod nazwiskiem patentowey opłaty, który od 1go Stycznia 1809 będzie wybierany. Wszyſtkie opłaty od przemysłu, handlu i rzemiosł pod iakim kolwiek bądź nazwiskiem są znieſione. Od 1go Stycznia 1809 wszyscy którzy prowadzą wewnątrz króleſtwa handel, przemysł, rzemiosło lub prowadzić na dal zechcą, obowiązanemi są opatrzyć ſię patentem i płacić podatek poſtanowiony na klaſsę do którey należą, ſtosownie do ludności ich gminu. &c. Oprocz patentowey opłaty wybierane iescze będzie do każdego franku po 5 centimow, dla utworzenia funduszu na pozwolone uſtawą uwolnienie od opłat nie mogących one opłacać, tu-

dzież na wybierania koszta, &c. Patentowe opłaty płacone bydź maią półrocznie; pierwsza połowa od 1. do 15 Stycznia, druga od 1. do 15 Lipca. Patenta na każde rzemiosło osobno wydawane bydź maią, i służą tylko osobie dla którey są wydane. Ktokolwiek przedsięweźmie do wyższey klassy należący handel lub rzemiosło, nizeli iest w iego patencie wyrażone obowiązany iest wziąść stosowny do tey klassy patent. Każdemu, który iest patentem opatrzony wolno iest prowadzić handel, przemysł lub rzemiosło w całem królestwie. Jeżeliby właściciel patentu przeniosł się w przeciągu roku do innego gminu, w którym iego klassa większy płaci podatek, tedy powinien się o inny wystarać patent. Nie podlegaią patentowey opłacie: 1) Publiczni kraiowi urzędnicy i słudzy, co do ich płacy.; 2) Chłopi, i rolnicy, iednak tylko od sprzedarzy z własnego gruntu zb ża, wychowanego bydła i wełny, ieżeli ią sami bez obcey pomocy w domu wyrobią; 3) Wszyscy tkacze robiący konopne lub lniane płotna, bez względu chociażby naywięcey warsztatow mieli robili dla siebie lub dla kogo innego płotna; 4) Czeladź, wyrobnicy i wszystkie osoby, które służą na zasługi. Ci zaś, którzy w mieszkaniach swoich robią dla hurtownikow, lub fabrykantow lub prywatnych osob, chociażby, czeladzi nie trzymali, nie będą uważanemi iako służący, ale muszą mieć patent 5'ey klassy; 5) Malarze, sztycharze, snycerze ile są iako kunstmistrze uważanemi i przedaią tylko płody swey sztuki; 6) Lekarze, chirurgowie, kobiety sztuki położniczey; 7) Właściciele konnych poczt; 8) Rybacy; 9) Gremplarze i przędzarze wełny, bawełny i lnu, praczki i naprawiacze trzewikow; 10) Ci wszyscy, którzy roznoszą po ulicach i przedaią owoce, masło, iaja, syr i inne iedzenia. Ci zaś, którzy swoie rzeczy na rynkach sprzedaią, maią płacić połowę opłaty sprzedaiących na stragach.

Taryfa, patentowey opłaty dzieli się na klassy, każda zas klassa na pięć podział w, stosownie do ludności gminu, w którym podpadaiący patentowey opłacie mieszka. Z tych klass wyiętę iednak są niektóre odnogi przemysłu i rzemiosła, iako to przedsiębierący iakowe rzeczy i liweranci płacą 120 fr. bankierowie 200 fr. szyprowie 12 do 120 fr. handlarze zbożem i bydłem 100, młynarze 8 do 120 fr. furmani 4 do 6 fr. od konia, handluiący na cał szmatami 10 do 40 fr. Dyrektorowie teatrow cały przychod z iedney reprezentacyi bez odtrącenia kosztow. Tu dopiero następuią klassy. W pierwszey klassie znaydują się kupcy, wekslowi agienci, hutownicy wszelkiego rodzaiu, aptekarze, drukarze, maiący 10 lub więcey pras, handluiący kleynotami, złotnicy i zegarmistrze, trzymaiący 6 lub więcey czeladzi, krawcy i szewcy trzymaiący 12 lub więcey czeladzi, po 120, 72, 40, 32, 24 fr. stosownie do ludności gminu. Druga klassa zawiera poiedyńczo przedaiących kupcow, drukarzy 5 do 10 pras maiących, Xięgarzy, złotnikow i zegarmistrzow 3 do 6 trzymaiących czeladzi, krawcow, szewcow i rusznikarzow, trzymaiących 6 do 12 czeladzi, piwowarow, trzymaiących domy zaiezdne, bawełny fabrykantow, cerulikow, murarzow, maiący 30 lub więcey czeladzi, papiernikow wyrobiaiących przeszło 600 ryz papieru, &c. 60, 48, 36, 24, 16, fr. Trzecia klassa obeymuie kramarzow, kapelusznikow, bilardzistow, krochmalnikow, pasztetnikow, handluiących stroikami, perukarzy, guzikarzow, konie do naymu trzymaiących, folusznikow, rusznikarzow, trzymaiących 3 do 6 czeladzi, cieślow, &c. 6 i więcey czeladzi

trzymaiących, drukarzy maiących 3 do 4 prass murarzow maiących 15 do 30 czeladzi, &c. 30, 24,20,16,12 fr. W czwartey klassie znayduią się piekarze, szynkarze, rzeźnicy, cukiernicy, korzennicy, rzemieślnicy, trzymaiący 5 do 6 czeladzi, obcy kupcy przyiezdzaiący z towarami na jarmaki 30,24,16,12, 8 fr. Piąta klassa płaci 16,12,10, i 6 fr. Szosta klassa 10, 8,6,5,4, fr.

Z Gdańska d. 8 *Września.*

W porcie naszem panuie zupełna nieczynność, i trudno, żeby można więcey użyć surowości dla zabronienia Angielskiego handlu, iak tu użyto.

Porożnienia między Królem Pruskim i naszem senatem względem oznaczenia granic, iuż zagodzone i graniczne słupy z zezwoleniem obu stron postawione zostały.

Nasz Senator Labes otrzymał od Nayiaśnieyszego Jmperatora Rossyyskiego na dowod iego ukontentowania za mianą w roku przeszłym około jeńcow Rossyyskich staranność pierścień brylantowy.

Stoiące tu załogą woyska zatrudnione całe lato były naprawieniem fortyfikacyy miasta, które w czasie oblężenia popsute zostały, a mianowicie twierdzy Hagel i Biskupiey gory, które teraz znaydnią się w lepszym stanie niżeli przed woyną były.

Gazeta Królewiecka ogłosiła rozkład kontrybucyi na całe Prussy, która tylko częścią przez kredyt Króla, częścią przez kilku bogatych bankierow zapłaconą od razu bydź może. Przemawia w tym rozkładzie duch miłości i wola uczynienia tego podatku naymniey uciąźliwym, iakoż dopięte tego celu, gdyż n. p. maiący 1000 talarow czystego dochodu nie zapłaci rocznie iak 30 talarow. Przez czysty dochod rozumie się, co każdemu po odtrąceniu wszystkich kosztow na iego życie, &c. pozostanie. Król, iako właściciel dobr, ponosi wszystkie ciężary tego gatunku, które na niego przypadną, i zaliczył iuż znaczne summy.

Jenerał Kalkreuth widząc, że urządzenie na nowo woyska wyciąga znacznych kosztow, zrzekł się dobrowolnie części pensyi, a za iego przykładem poszło kilkunastu officerow wyższego stopnia.

Z Berna d. 13 *Września.*

Xżna Schwarzenburg, Xiążęta La Tour i Taxis, Visconti i Dietrichstein posłali rolnikow do Hofwil, dla nauczenia się gospodarstwa u P. Fellenberga. Hrabia Wosowski, który sam słuchał tam nauki gospodarskiey, kazał porobić w Szwaycaryi narzędzia gospodarskie wynalazku P. Fellenberga, i przewozi ie do Polski. Hrabia Solms-Laybach chce założyć podobne ustanowienie w Niemczech, Hrabia Hohenthal w Saxonii, a Baron Stakelberg w Litwie. Pani Stael zamysla wydać swoie uwagi, które uczyniła w czasie bawienia swego w Hofwil nad tem ustanowieniem w towarzystwie kilku uczonych ludzi.

Z S. Gallen donoszą pod 11 b. m. iż składki, które zbieraią dla wystawienia w okolicach tego miasta szpitala dla sierot wynoszą, od 8 dni, iak zaczęto ie zbierać, do 151 zł. ryń.

Z Drezna d. 6. *Września.*

Wyiazd Nayiaśnieyszego Króla do Warszawy, który był tyle razy zapowiadany, zdaie się, iż dopiero około 15 Października nastąpi. Królowa Jmć towarzyszyć będzie J. K. Mci, i podług wszelkiego podobieństwa zabawią w tem Xięstwie około 3 miesięcy. Dwor Nayiaśnieyszych królestwa ma w krótce przodem wyiechać.

Zapewniaią, że nasze regimenta Zastrowa, Rechtern i batalion Bewilaqua wyruszy-

ły z Warszawy dla zaſtąpienia woysk Francuzkich w Toruniu i Gdańsku, co zdaie ſię potwierdzać wiadomość, że korpus Marszałka Xcia Auerſtädt zaſtąpi przynaymniey w części korpus Marszałka Mortiera, który powraca do Francyi.

Wszyſtkie nasze woyska, wyiąwszy korpusy będące w Polszcze, ſtoią od 30 Sierpnia w dwech obozach przy Pirna i Bautzen, pod rozkazami Jenerałow Zeschwitza i Zaſtrow. Załoga tuteysza zoſtaie w obozie przy Pirna. Codziennie czynią woyska obroty; J. K. Mość odwiedza często te obozy, przebiega piechotą pomiędzy szeregami i bardzo grzecznie obchodzi ſię z żołnierzami.

Od brzegow niższey Elby d. 10 Września.

Głowna kwatera Xcia Ponte Corvo podobno wkrotce z Flotbeka do Hamburga przenieſioną zoſtanie.

Szwaycarskie pisma dodaią do donieſień o woiennych zdarzeniach w Hiszpanii z Monitora, naſtępuiące prywatne szczegoły:

" Odezwa Jenerała Caſtanhios pod d. 27 Lipca z Caloara ieſt bardzo przezornie napisana. Napomina on Andaluzianow, aby przechodzących Francuzkich jeńcow uważali za niewinnych i wspaniale ſię z niemi obchodzili, gdyż podobny los może i ich synow spotkać. Ktokolwiek zaś skrzywdziłby Francuza będzie w przeciągu 24 godzin rozſtrzelany. Przy Tudela bili ſię powſtańcy z wściekłością i prawie tylko ręczną bronią. Domyślaią ſię, że podobno także Jenerał Vedel i Francuzki Admirał w Kadyxie przymuszonemi zoſtali do kapitulacyi. — Całą ſiłę powſtańcow Hiszpańskich podaią do 50,000 ludzi liniiowego woyska, 43 batalionow milicyi, korpus Micheletow i nakoniec pospolite ruszenie. Szwaycarski regiment Wimpfena ma ſię w Katalonii pomiędzy powſtańcami znaydować, iednak bez samego pułkownika.

Z donieſień Angielskich w Gothenburskich pismach umieszczonych, widziemy, iż po Londynie biegały bardzo przesadzone pogłoski. I tak Jenerał Dupont miał ſię z 20,000 woyska w Andaluzyi poddać, a podług dworskiey gazety Londyńskiey pod d. 16 Sierpnia, która ogłoſiła urzędowne rapporta Jenerała Dalrymple z Gibraltaru pod d. 24 Lipca, Lorda Kollingwooda na wysokości Kadyxu pod d. 25 Lipca i Admirała Kottona na wysokości Tagu pod d. 3 Sierpnia, nie liczyła dywizya Jenerała Dupont, która po potyczkach przy Blayen i Andujar zniewoloną d. 20 Lipca do kapitulowania z ſtała, jak tylko 8000 ludzi, a dywizya Jenerała Vedel 6000 ludzi, z których potrzeba ieszcze kilka tyſięcy odciągnąć, które w potyczkach zginęły lub ranionemi były. Oba korpusy, które będąc z wszyſtkich ſtron otoczone kapitulowały, miały bydź z Kadyxu do Rszefortu odesłane. Woyska Hiszpańskich powſtańcow pod Jenerałem Caſtanhios, które te dwa korpusy otoczyły, wynoſiły, podług Angielskich rapportow, 25,000 ludzi, któremi dowodzili pod Naczelnikiem Caſtanhios Jenerałowie Reding, Coupigny, Penna i Jones. Z Angielskiey ſtrony znayduią ſię przy każdem korpuſie Hiszpańskich powſtańcow kommiſſarze Angielscy. Przed odciągnieniem woysk Francuzkich d. 31 Lipca z Madrytu, wywiezione ſtamtąd zoſtały wszyſtkie działa, które ſię tylko wywieźć dały, reszte zagwożdżono, ammunicyą i kleynoty koronny. — O działaniach Jenerała Wellesleja nie mamy ieszcze żadnych donieſień. Przybył on d. 26 Lipca do zatoki Mondego, a d. 3 Sierpnia miały iego woyska skończyć wyldowanie.

DODATEK
DO № 81.
GAZETY KRAKOWSKIEY

W Niedzielę Dnia 9. Października 1808.

Z Amsterdamu d. 20 Września.

Posłowie Hiszpański i Portugalski żyią teraz prywatnie; pierwszy w Hadze, drugi w wieyskim swem domku przy Hadze.

Rozchodzi się pogłoska, iż wkrotce wyydzie wyrok Cesarski zakazuiący wprowadzać do Francyi osadowe towary z Hollandyi i Hiszpanii, iako pochodzące z Anglii.

Z Monachium d. 18 Września.

Dziś przed południem odprawiła się wielka rada stanu, na którey znaydował się także Minister Francuzki, P. Otto.

Twierdza Forchheim otrzyma więcey dział i ammunicyi i szańce iey będą naprawione. Od 8 dni przechodzi tędy bardzo wiele bawełny do Szwaycaryi i Francyi.

Czyli i kiedy odwiedzi Król trzy obozy woyska naszego pod Augszburgiem, Fürtem i Plattling, jeszcze nie wiadomo.

Z Gota d. 18 Września.

Przed 4 dniami przechodził tędy wielki park artyleryi z Erfurtu do Francyi, do którego przewozu potrzebowano 2700 koni.

Z Lipska d. 19 Września.

Onegdsy przybył tu Rossyyski Minister związków zagranicznych, Hrabia Mikołay Romanzow, i wysiadł do zaiezdnego domu Saskim zwanego.

D. 21 Września.

Onegday przeiechał tędy Xżę Następca Weymarski powracaiąc z Peterzburga. Na końcu bieżącego miesiąca oczekuiemy tu Nayiaśnieyszego Imperatora Rossyyskiego, iadącego do Erfurtu. Mieszkańcy tuteysi pochlebiaią sobie także, iż pod czas teraźnieyszego jarmarku będą mieli szczęście powitać w murach swoich kochanego swego Monarchę, którego iuż dawno nie widzieli.

Przed 4 dniami przyszło tu około 4000 popisowych ludzi z okolic Renu w batalion uformowanych, odpoczęli tu i udali się w dalszą drogę do prowincyy Pruskich, dokąd udały się także przybyłe z Szląska aż do Elby 5 regimentow jazdy Francuzkiey.

Z Frankfortu nad Odrą d. 18 Września.

Od dwoch dni wyglądamy przybycia Nayiaśnieyszego Imperatora Rossyyskiego, który tędy przeieżdżać będzie. Stoiące w tuteyszym cyrkule woyska Francuzkie ściągaią się pod Kustrinem, dla odprawienia obrotow przed wysokiem podróżnym. Honorowe pikiety posłane iuż ztąd aż do Driesen zostały.

Francuzki Ambassador w Peterzburgu, Xżę Wincencyi, przeiechał także z powodu ziazdu dwoch Monarchow z Peterzburga przez Berlin do Saxonii.

Z Frankfortu d. 20 Września.

Xżę Jmć Prymas wyieżdża ztąd iutro do Moguncyi, dla czekania tam na Cesarza Napoleona.

Na końcu b. m. ziadą się oba Monarchowie Francuzki i Rossyyski w Erfurcie. Przytomność Cesarza Napoleona w tych okolicach nie będzie, iak mowią, dłuższa nad dni 14

Niedawno przeszły przez nasze miasto 2 wozy z obiciami. Cesarz Napoleon poiedzie z swoim orszakiem w 2 ośmiokonnych i 7 sześciokonnych powozach. W tuteyszym pałacu czynią iuż przygotowania na iego przyięcie

Prefekt pałacowy, P. Beausset, przeiechał tędy do Erfurtu.

Do Moguncyi przybyła znaczna liczba iazdy, która służyć będzie Cesarzowi za eskortę.

Od brzegow Menu d. 20 Września.

Królowie Bawarski i Wirtenberski wezwanemi iuż zostali do przesłania swych kontyngensow do Francyi. Bawarya dostawia 10,000, a Wirtemberg 6000 ludzi. Inni mali Xiążęta otrzymali takież wezwanie przez Xcia Prymasa.

Pomiędzy wielu Xiążętami, którzy do Weymaru poiechali, znayduie się także Xżę Oldenburski.

Z Rygi d. 14 Września.

Dziś przeiechał przez nasze miasto W. Xżę Konstantyn i Francuzki Ambassador Xżę Wincencyi, do Saxonii. Iutro oczekuiemy tu przybycia Imperatora.

Z Erfurtu d. 14. Września

Przybyły tu wczoray rano goniec przywiozł wszystkim Francuzkim woyskom, stoiącym tu i w okolicach naszego miasta, tudzież parkowi artyleryi, rozkaz udania się zaraz w drogę, do czego poczyniono zaraz przygotowania i dostawiono potrzebne konie. Czynią tu także przygotowania dla przyięcia wysokich osób. Przechodzą tędy ciągle woyska i oczekuiemy ieszcze kilku korpusow.

Z Kassel d. 22. Września.

Nayiaśnieyszy Król iutro dopiero wyiedzie do Vach, oprocz oddziału granadyerow gwardyi, poszedł tam także oddział iazdy i Królewskie powozy przodem posłano. Mowią, że przyiedzie tam także Król Hollenderski i oba Monarchowie czekać będą na przybycie Nayiaśnieyszego Cesarza.

W tym i przeszłym tygodniu przechodziły znowu tędy woyska Francuzkie; dwa tymczasowe regimenta popisowych udały się drogą do Berlina.

DONIESIENIA.

Magistrat Miasta Końskie Wielkie powszechnie do kogo należeć będzie ninieyszym obwieszcza: Że Sąd Magistratu tego pod dniem dzisieyszym na zwołanie, czyli zbieg wierzycieli do wszelkiego rodzaiu i gatunku dóbr Leona Koźminskiego, handlu winnego w tym to mieście kupcu własnych i gdziekolwiek znayduiących się zezwolił. — Dla czego każdy, ktoryby iakieykolwiek sprawiedliwey pretensyi do maiątku pomienionego Leona Koźminskiego sądził mieć prawo, ninieyszym powołuie się, ażeby z pretensyą swoią poś edniczo przyzwoitey żałoby przeciwko Walentemu Kołodzieyskiemu odtąd do zwady czyli sporu ustanowionemu dla pozostałey massy obrońcy przed tuteyszym Magistratu Konsckiego sądem aż do 189 Grudnia bieżącego 1808 roku popisywał się udowodniaiąc prawem wskazanemi środkami rzetelność pretensyi swey z wypomnieniem rownie klassy, w którey takowa z dnie umieszczona być może. — Po upłynieniu bowiem tego peryodycznego do likwidacyi długow ninieyszym orzeczonego terminu nikt więcey słuchanym nie będzie tak dalece: że ci,

którzy pretensyy swoich w ograniczonym w niey terminie podać zaniedbaią, nietylko, że takowe po terminie tym likwidowane za żadne uważane zostaną, ale bardziey, gdyby nawet prawo kompensacyi za sobą mieli bądź własności iakiego swego dobra z tey massy dopomnieć się mogli, bądź nakoniec pretensya ich szczególnie zabezpieczona by była, tem samem prawo w tey mierze służące sobie utracą, a przeciwnie, gdy oddzielnie co massie tey winnnemi bydź przekonaią się, bezwzględu na kompensacyi, własność lub zastawu służące im prawo, massie zapłacić obowiązanemi zostaną. — Podobnie wszyscy wspomnionego Leona Koźmińskiego wierzyciele uwiadomiaią się, że do obrania obrońcy maiątku (Curatoris massæ & litis) iak równie deputacyi wierzycieli, kommissya na dzień 17 Października r. b. wyznaczona iest, dla czego wierzyciele tem celem na pomieniony dzień, godzinę 9tą ranną do stawienia się przed tuteyszy sąd pozywaią się, gdzie stosownie do § 86 ustawy Sądowey postąpić będą mocni i obowiązani.

Zakrzowski.
Zaborowski.
J. Kołodzieyski.

Z Rady Magistratu Miasta Końskie Wielkie d. 3 Września 1808.
W. Kołodzieyski.

Magistrat C. K. Stołecznego Miasta Krakowa do wiadomości podaie, iż Kamienica do massy krydalney Pawła Schona należąca tu w Krakowie w Rynku pod Nrm. 237 stoiąca Zł. Ryń. 36201 sądownie d. 8 Lipca r. teraźnieyszego oszacowana, na żądanie tymczasowego teyże massy krydalney kuratora P. Jakoba Gürtlera, równie iak i wierzycielów przez publiczną licytacyą na dniu 10tym Listopada r. b. o godzinie 9 z rana w sądzie tuteyszym odbywać się maiącą pod następuiącemi warunkami sprzedana będzie.

1) Każdy życzący sobie kupna ma 10tą część Ceny szacunkowey przed zaczęciem licytacyi za zakład oddać.

2) Przyszły zakupiciel ma dwie trzecie części szacunku z licytacyi wypadłey w przeciągu 8 dni po ukończoney licytacyi do depozytu sądowego złożyć.

3) Trzecią zaś część z reszty ceny z licytacyi wypadłey, ma na teyże kamienicy kupney za zabezpieczeniem przez wydany na siebie skrypt, tudzież za płaceniem w rocznych na ręce teyże massy krydalney kuratora prowizyi po 5 od 100 i za wypowiedzeniem trzech miesięcznym zatrzymać.

4) Przyszły zaś zakupiciel gdyby 2 i 3 artykułowi zadosyć nie uczynił, to iest: 2ch 3ch części w czasie wyznaczonym nie złożył i 3ciey części na kamienicy nie zabezpieczył, tedy nowa licytacya na koszt i szkodę iego rozpisaną i wszelkie szkody z teyże nowey licytacyi wypadłe, gdyby nawet summa za zastaw złożona nie wystarczała wynadgrodzić obowiązany będzie.

5) Od dnia ukończoney licytacyi iako wszelkie szkody i przypadki do kupiciela należą, także też wszelkie korzyści i użytki pobierać ma. Wszyscy zatym życzący sobie tego kupna maią się na dzień i mieysce wyżey naznaczone stawić.

Gollmayer
de Nikoledon.
de Hoszewski.

Z Rady Magistratu Miasta C. K. Stołecznego Krakowa.
Dnia 20 *Września* 1808 *roku.* *Maiewski.*

Przez C. K. Galic: kraiowe Gubernium rozpisuie się do osadzenia w mieście Dobromila z pensyą roczną 200 *zł.* ryń i z złożeniem kaucyi 500 *zł.* ryń. połączonego urzędu kassyera. konkurs do ostatniego Paźd: b. r. z tym dodatkiem: że kompetenci prozby swoie potrzebnemi dowodami o posiadanych przez siebie wiadomościach rachunków i manipulacyi, tudzież zaświadczeniem moralności opatrzone w wyznaczonym czasie do Sanockiego Kr. Cyrkularnego urzędu podawać powinni. W Lwowie dnia 9 Września 1808.

Przez C. K. Galicyyskie Gubernium rozpisuie się do osadzenia zawakowanego przy Magistracie stołecznego miasta Krakowa z pensyą roczną 700 *zł. ryń.* urzędu konsyliarza, konkurs do końca miesiąca Października b. r. z tym dodatkiem, że kompetenci prozby swoie

dekretami Eligibilitatis z obydwoch linii, tudziez zaświadczeniami moralności i innemi allegatami opatrzone, w przeznaczonym czasie, do Krakowskiego Magistratu podac powinni.

W Lwowie dnia 2 Września 1808.

Magistrat Miasta C. K. Lublina niniejszym publicznym Edyktem wszystkim i każdemu w szczególności do wiadomości podaie, iż zbieg wierzycieli na całym maiątku ruchomym i nieruchomym Ignacego Bełcikowskiego własnym, w Galicyi Zachodniey znayduiącym się otworzonym został. Wszyscy więc wierzyciele, którzyby do roszczenia iakiegokolwiek żądania i pretensyi miec prawo sobie ufalil, zwołuią się, ażeby ci żądania swoie na piśmie iakich stosunek przedsiębranego processu wymaga, przeciwko ustanowionemu zadłużonego massy kuratorowi, Panu Franciszkowi Grzymkowskiemu aż do dnia 30 Oktobra 1808 temuż sądowi magistratualnemu tym pewniey wykrywali, i w tey lub owey klassie umieszczonym bydź chcąc prawa swoie dostatecznie udowodnili, gdyż inaczey po upłynionym czasie nikt więcey słuchanym nie będzie, i ci, którzyby aż do tego czasu swoich żądań niepodali względem całego zadłużonego znayduiącegó się ruchomegó i nieruchomego maiątku iaki iest w Galicyi Zachodniey, gdyby ten przez zgłoszonych się wierzycieli rozebrany został, na ten czas bez wszelkiego wyiątku oddalonemi zostaną, chociażby im w istocie prawo nadgrody służyło, alboliteż iakową rzecz prawem dziedzictwa z massy podnieść mieli, lub swoiemu pismu przez zastaw, albo zapis zabespieczone było, tak dalece, żeby tym podobni wierzyciele, gdyby massie cokolwiek dłużnemi byli niezważaiąc, żeji im prawo nadgrody własności zastawu, albo zapisu służyłoby, dług massie zapłacić winnemi są i w tey mierze przymuszonemi by zostali. Procz tego wszystkim wierzycieloni zadłużoney massy Ignacego Bełcikowskiego niniejszym Edyktem wiadomo się czyni, że do obrania massy dóbr kuratora iako też deputacyi dzień 1 9bra 1808 roku o godzinie 9 z rana do stawienia się przeznaczonym iest, ażeby wtym dniu kuratora dóbr i deputacyą obrali, oraz przepis §. 86 kodexu sądowego uzupełnić starali się, gdyby zaś na tym terminie ani kuratora massy ani deputacyi nie obrali, na ten czas z ich szkodą i niebezpieczeństwem kurator i deputacya obraną zostanie. W Lublinie dnia 19 Augusta 1808.

Władich.
Lewandowski.
Fr. Krępski.

Z Rady Magistratu Król. wolnego Miasta Lublina.
Swiderski.

Przez C. K. Galicyyskie Krajowe Gubernium, rozpisuie się do osadzenia z pensyą roczną 400 zł. ryń. zawakowanego urzędu Syndyka w mieście Jłza, powtorny konkurs z tym dodatkiem, że kompetenci prozby swoie Dekretami Eligibilitatis z obydwoch liniy, tudzież zaświadczeniami moralności, i innemi allegatami opatrzone, do ostatniego P. Października r. b. do Radomskiego K. Cyrkularnego Urzędu, podać powinni. W Lwowie dnia 3 Września 1808.

Przez C. K. Galicyyskie Krajowe Gubernium, rozpisuie się do osadzenia zawakowanego przy Lwowskim magistracie z pensyą roczną 500 zł. ryń. połączonego Urzędu Rewident-pupillarnych rachunkow, konkurs do ostatniego Października b. r. z tym dodatkiem: że kompetenci prozby swoie dowodami posiadaney przez się wiadomości rachunkow i manipulacyi, tudzież zaświadczeniami moralności opatrzone, w wyznaczonym czasie do Lwowskiego Magistratu podawać powinni. W Lwowie dnia 9go Września 1808.

Przez C. K. Galicyyskie kraiowe Gubernium rozpisuie się do osadzenia zawakowanego z pensyą roczną 500 zł. ryń. przy Sądzie gminnym Sereth urzędu przełożonego, tudzież urzędu Aktuaryusza z pensyą roczną 400 zł. ryn. powtorny konkurs sześciotiedzielny, z tym dodatkiem: że kompetenci prozby swoie dekretami Eligibilitatis ex linea politica & judiciali, tudzież zaświadczeniami moralności opatrzone, do Bukowinskiego K. Cyrkularnego urzędu, naydaley do 10go Listopada r. b. podać powinni. W Lwowie d. 19 Września 1808.

(*Przy dzisieyszey gazecie znayduie się 2gi Dodatek.*)